

ANTWOORDEN VAN DE EUROPESE COMMISSIE

OP HET SPECIAAL VERSLAG VAN DE
EUROPESE REKENKAMER

Intellectuele-eigendomsrechten van de EU:
bescherming niet geheel waterdicht

Inhoudsopgave

SAMENVATTING (punten I-X).....	2
INLEIDING (punten 1-12).....	4
REIKWIJDTE EN AANPAK VAN DE CONTROLE (punten 13-16).....	4
OPMERKINGEN (punten 17-93).....	4
CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN (punt 94-101).....	14
Aanbeveling 1 — Vervolledig de EU-regelgevingskaders inzake IER en actualiseer deze.....	14
Aanbeveling 2 — Beoordeel de bestuursregelingen en de methodologie voor de vaststelling van taksen.....	15
Aanbeveling 3 — Verbeter de financierings-, controle- en evaluatiesystemen.....	15
Aanbeveling 4 — Verbeter de EU-systemen voor geografische aanduidingen.....	16
Aanbeveling 5 — Verbeter het kader voor handhaving van IER.....	16

Dit document bevat de antwoorden van de Europese Commissie op de opmerkingen naar aanleiding van een speciaal verslag van de Europese Rekenkamer, overeenkomstig artikel 259 van het [financieel reglement](#), dat samen met het speciaal verslag zal worden bekendgemaakt.

SAMENVATTING (punten I-X)

Antwoorden van de Commissie:

II. Het EU-rechtskader inzake intellectuele eigendom en de doeltreffende uitvoering ervan stimuleren bedrijven in de EU om te investeren in kwalitatief hoogwaardige goederen en diensten, innovatie, ontwerp en creativiteit, zodat bedrijven wereldwijd kunnen opschalen. De industriestrategie, die de Commissie in maart 2020 heeft gepresenteerd, bevat de belangrijkste factoren voor de industriële transformatie van Europa alsook toekomstige maatregelen om een Europees industriebeleid tot stand te brengen dat gebaseerd is op concurrentie, open markten, wereldwijd toonaangevend onderzoek en technologieën en een sterke eengemaakte markt.

Om het voortouw te nemen op belangrijke industriële gebieden, het economisch herstel en de veerkracht in tijden van COVID-19 te verbeteren en te ondersteunen en tegelijkertijd de transitie naar een groenere en meer digitale economie te maken, heeft de Commissie in november 2020 bovendien een uitgebreid actieplan inzake intellectuele eigendom aangenomen. Het actieplan heeft tot doel het EU-beleid inzake intellectuele eigendom te versterken om bedrijven in staat te stellen de vruchten te plukken van hun uitvindingen en creaties, waarbij deze tegelijkertijd in dienst staan van de bredere economie en de samenleving ten goede komen.

V. De Commissie heeft in haar actieplan vastgesteld dat het bestaande EU-kader voor intellectuele eigendom wel solide en robuust is, maar dat het goed zou zijn als het zou worden gemoderniseerd en dat het zou kunnen worden aangevuld met bijvoorbeeld nieuwe EU-wetgeving inzake geografische aanduidingen van de EU voor ambachtelijke en industriële producten.

VI. De Commissie is momenteel bezig met de herziening van de wetgeving inzake modellen met het oog op de modernisering en verdere harmonisatie ervan, en om te zorgen voor samenhang met de hervormde wetgeving inzake handelsmerken.

In het kader van de recente hervorming van het merkenrecht zijn in de Uniemerkenverordening reeds de criteria vastgesteld waarmee rekening moet worden gehouden bij de vaststelling van de hoogte van de taksen voor Uniemerken (zie overweging 39 van de Uniemerkenverordening). Hoewel meer transparantie over de kostendekking belangrijk is, moet ook rekening worden gehouden met andere factoren (zoals de economische waarde van een voor de gehele EU verleend intellectuele-eigendomsrecht).

Met betrekking tot geografische aanduidingen is de komende hervorming erop gericht het huidige systeem te versterken om intellectuele-eigendomsrechten in overeenstemming met het actieplan inzake intellectuele eigendom te brengen en de benamingen van traditionele levensmiddelen doeltreffend te beschermen. Dit initiatief draagt bij tot de verwezenlijking van de doelstellingen van het gemeenschappelijk landbouwbeleid, met name door de landbouw in de EU te helpen beter in te spelen op de maatschappelijke verwachtingen op het gebied van voedsel en gezondheid, en is derhalve gericht op de Europese Green Deal en de “van boer tot bord”-strategie.

VII. De structuur en het bestuur van het EUIPO zijn in sterke mate afgestemd op de gemeenschappelijke aanpak voor gedecentraliseerde agentschappen van 2012.

Bovendien is de Commissie van mening dat de hervormde Uniemerkerordening (zie met name artikel 153, lid 1, punten a) tot en met c), artikel 157, lid 4, punten c) en e), artikel 172, lid 9, en artikel 176, lid 1) het verantwoordingskader heeft versterkt.

De Commissie zal de beoogde evaluatie op basis van artikel 210 van de Uniemerkerordening echter gebruiken om aanvullende inzichten te verkrijgen en de mogelijkheid van verdere actie op het gebied van de verantwoordingsplicht te onderzoeken.

Bij de komende hervorming inzake geografische aanduidingen is rekening gehouden met een in 2020 uitgevoerde studie ter ondersteuning van de evaluatie van geografische aanduidingen en gegarandeerde traditionele specialiteiten. De hervorming is bedoeld om oplossingen te vinden om geografische aanduidingen beter te beschermen, de positie van producenten te versterken, procedures op elkaar af te stemmen en te vereenvoudigen en de controles op geografische aanduidingen en de handhaving ervan efficiënt te maken.

VIII. De richtlijn betreffende de handhaving van intellectuele-eigendomsrechten voorziet slechts in minimale harmonisatie en biedt de lidstaten de mogelijkheid maatregelen te nemen die gunstiger zijn voor houders van rechten. Ook zijn sommige bepalingen ervan facultatief en kunnen nationale rechters verschillende uitleggingen geven (binnen de grenzen van de flexibiliteit die de richtlijn biedt). Om mogelijke nationale discrepanties bij de uitvoering van de richtlijn betreffende de handhaving van intellectuele-eigendomsrechten in kaart te brengen, heeft de Commissie met name de nieuwe deskundigengroep voor beleid inzake industriële eigendom opgericht, die onder meer de uitwisseling op het gebied van handhaving voorziet (Besluit C (2022) 161 van 20 januari 2022).

De Commissie heeft actief samengewerkt met de lidstaten om de handhaving van intellectuele-eigendomsrechten door de douane uit te kunnen laten voeren. Er moeten echter nog belangrijk werkzaamheden worden verricht, met name om een beter en uniformer douanericobeheer van met intellectuele-eigendomsrechten verband houdende risico's te waarborgen (zie het gedetailleerde antwoord onder aanbeveling 4).

IX. *Eerste streepje* — De Commissie aanvaardt de aanbeveling. Met het actieplan inzake intellectuele eigendom heeft de Commissie maatregelen aangekondigd om de EU-regels op het gebied van het intellectuele-eigendomsrecht te herzien en bij te werken.

Tweede streepje — De Commissie aanvaardt de aanbeveling. De structuur en het bestuur van het EUIPO zijn in sterke mate afgestemd op de gemeenschappelijke aanpak voor gedecentraliseerde agentschappen van 2012.

De evaluatie op basis van artikel 210 van de Uniemerkerordening omvat de beoordeling van de resultaten, de doelmatigheid en de efficiëntie van het Bureau en zijn werkmethoden. De Commissie zal de evaluatie gebruiken om aanvullende inzichten te verkrijgen en de mogelijkheid van verdere actie op het gebied van de verantwoordingsplicht te onderzoeken.

Derde streepje — De Commissie aanvaardt de aanbeveling. Bij de uitvoering van het actieplan inzake intellectuele eigendom werkt de Commissie aan de versterking van het systeem voor de bescherming van geografische aanduidingen voor landbouwproducten om het doeltreffender te maken, en werkt zij aan een voorstel voor een EU-systeem voor de bescherming van geografische aanduidingen voor ambachtelijke en industriële producten (zogenoemde niet-landbouwproducten).

Vierde streepje — De Commissie aanvaardt de aanbeveling. De Commissie heeft in het actieplan inzake intellectuele eigendom al aangekondigd dat zij de nodige stappen zou ondernemen om de handhaving van intellectuele-eigendomsrechten te versterken. In dit verband verduidelijkt en

verbetert de Commissie de verantwoordelijkheden van aanbieders van digitale diensten, met name onlineplatforms, door middel van de (voorgestelde) wet inzake digitale diensten (horizontaal kader). De Commissie werkt ook verder aan de samenstelling van een EU-toolbox tegen namaakpraktijken, waarin uitgangspunten worden vastgelegd voor het gezamenlijke optreden, de samenwerking en de uitwisseling van gegevens tussen houders van rechten, tussenliggende partijen en rechtshandavingsinstanties (sectorspecifiek instrument).

De Commissie werkt momenteel aan een strategie voor risicobeheer van intellectuele-eigendomsrechten door de douane en zal ook de uitvoering van de verordening inzake de handhaving van intellectuele-eigendomsrechten door de douane evalueren.

INLEIDING (punten 1-12)

Antwoorden van de Commissie:

12. In bepaalde lidstaten kan de douane op grond van de nationale wetgeving ook de bevoegdheid krijgen om op te treden bij de opsporing van goederen die reeds op de eengemaakte markt zijn gebracht en waarvan wordt vermoed dat zij inbreuk maken op een intellectueel eigendomsrecht.

REIKWIJDTE EN AANPAK VAN DE CONTROLE (punten 13-16)

Geen antwoorden van de Commissie.

OPMERKINGEN (punten 17-93)

Antwoorden van de Commissie:

17. De recente hervorming van het merkenrecht heeft al geleid tot een zeer substantiële verdere harmonisatie van zowel het materiële als (met name) het procedurele nationale merkenrecht in overeenstemming met de regeling inzake Uniemerken. Algemeen wordt erkend dat de herschikte merkenrichtlijn het gewenste (politiek maximale) niveau van harmonisatie van de wetgeving weerspiegelt, door ook naar behoren rekening te houden met het fundamentele subsidiariteitsbeginsel van de EU. De bereikte hoge mate van harmonisatie is in overeenstemming met de bevoegdheid van de Unie voor aangelegenheden die onder het toepassingsgebied van het Verdrag van Singapore inzake handelsmerkenrecht vallen.

18. Op 19 en 20 maart 2019 heeft de Commissie inbreukprocedures ingeleid tegen Griekenland, Frankrijk en Roemenië wegens het niet tijdig meedelen van hun omzettingsmaatregelen. Deze procedures werden afgesloten na ontvangst van de kennisgeving van de respectieve maatregelen. Uit de voorlopige beoordeling blijkt dat sommige bepalingen van de nationale wetten niet of slechts gedeeltelijk zijn omgezet. De Commissie beoordeelt momenteel of dit op een schending van de

richtlijn neerkomt. Er moet worden opgemerkt dat niet alle bepalingen van de richtlijn hoeven te worden omgezet of volledig moeten worden omgezet om de nationale wetgeving in overeenstemming met de richtlijn te laten zijn.

20. Rekening houdend met de opmerkingen en aanbevelingen van de Europese Rekenkamer zal de evaluatie overeenkomstig artikel 210 van de Uniemarkverordening als uitgangspunt dienen voor de Commissie om te beoordelen of en in welke mate verdere actie nodig is.

21. De komende evaluatie overeenkomstig artikel 210 van de Uniemarkverordening zal als uitgangspunt dienen voor de Commissie om te beoordelen of en in welke mate verdere actie nodig is.

22. Hoewel het Bureau niet gebonden is door de bepalingen van artikel 70 van het financieel reglement van de EU, bepaalt artikel 177 van de Uniemarkverordening dat, voor zover dit verenigbaar is met het eigen karakter van het Bureau, de financiële bepalingen van het EUIPO gebaseerd zijn op de financiële reglementen van andere door de Unie ingestelde organen; dezelfde rechtsgrondslag voorziet in raadpleging van de Commissie voordat het Begrotingscomité de financiële bepalingen vaststelt.

Bovendien zijn de structuur en het bestuur van het EUIPO in dit verband over het algemeen afgestemd op de gemeenschappelijke aanpak voor gedecentraliseerde agentschappen.

Niettemin zal de komende evaluatie overeenkomstig artikel 210 van de Uniemarkverordening als uitgangspunt dienen voor de Commissie om te beoordelen of en in welke mate verdere actie nodig is.

23. De verantwoordelijkheden van elk van de organen zijn vastgelegd in de Uniemarkverordening.

24. De samenstelling van de raad van bestuur en het Begrotingscomité is in overeenstemming met artikel 154, lid 1, en artikel 171, lid 2, van de Uniemarkverordening en is grotendeels afgestemd op de gemeenschappelijke aanpak, die voor agentschappen met eigen financiering niet voorschrijft dat het administratieve en begrotingsbeheer door twee verschillende bestuursorganen wordt uitgevoerd. Aangezien kennis van de werking van het systeem voor merken en modellen van de Unie een voordeel is voor vertegenwoordigers bij de uitoefening van hun taken in beide organen, is de Commissie van oordeel dat het moeilijk is om geen enkele overlapping in hun samenstelling te vereisen. De Commissie heeft geen invloed op de benoeming van de vertegenwoordigers van de lidstaten.

25. De evaluatie overeenkomstig artikel 210 van de Uniemarkverordening zal als uitgangspunt dienen voor de Commissie om te bepalen of en in welke mate verdere actie nodig is.

26. De Commissie bereidt de herziening van de wetgeving inzake modellen voor om deze te moderniseren en verder te harmoniseren en te zorgen voor samenhang met de hervormde wetgeving inzake handelsmerken.

27. In aanvulling op de nationale bescherming van modellen die op nationaal niveau beschikbaar is en geharmoniseerd wordt door de richtlijn inzake modellen, wordt bij de verordening een autonoom unitair systeem voor de bescherming van modellen ingesteld met in de gehele Unie

dezelfde bescherming, zodat bedrijven in de EU over verschillende rechten kunnen beschikken en deze vrijelijk kunnen kiezen of combineren naargelang van hun individuele bedrijfsbehoeften.

De Commissie bereidt de herziening van de wetgeving inzake modellen voor om deze te moderniseren en verder te harmoniseren en te zorgen voor samenhang met de hervormde wetgeving inzake handelsmerken. De beoogde verdere harmonisatie is met name gericht op het creëren van een gelijk spelveld voor bedrijven in de EU en op het versterken van de complementariteit en interoperabiliteit tussen de systemen voor modellen op zowel EU- als nationaal niveau.

28. De hervorming inzake modellen heeft tot doel de digitalisering van procedures te verbeteren en meer duidelijkheid te verschaffen over de in aanmerking komende onderwerpen, de reikwijdte van de verleende rechten en de beperkingen ervan. De hervorming heeft ook betrekking op de taksstructuur en de verdere afstemming van de procedurevoorschriften op Unie- en nationaal niveau, en de regels voor reserveonderdelen.

29. De Commissie bereidt de herziening van de wetgeving inzake modellen voor om deze te actualiseren en te moderniseren en te zorgen voor samenhang met de hervormde wetgeving inzake handelsmerken.

30. De wetgeving van de lidstaten die in de bescherming van modellen op nationaal niveau voorziet, is gedeeltelijk geharmoniseerd bij Richtlijn 98/71/EG inzake de rechtsbescherming van modellen ("de richtlijn"). De harmonisatie had betrekking op belangrijke aspecten van de materiële wetgeving inzake modellen, maar niet op procedures.

De Commissie bereidt op basis van een uitgebreide evaluatie de herziening van de wetgeving inzake modellen voor om deze te moderniseren en verder te harmoniseren en te zorgen voor samenhang met de hervormde wetgeving inzake handelsmerken. Om betere concurrentievoorwaarden voor bedrijven in de EU tot stand te brengen en de complementariteit en interoperabiliteit tussen de systemen voor modellen op nationaal en EU-niveau te versterken, moet verdere harmonisatie ook betrekking hebben op de belangrijkste aspecten van procedures, zoals die ook zijn opgenomen in de recente hervorming van het merkenrecht.

31. b) Het staat de nationale bureaus vrij hun taksen dienovereenkomstig vast te stellen, aangezien zij op dit punt over financiële soevereiniteit beschikken. Daarom is het potentieel voor de vaststelling van (verplichte) gemeenschappelijke beginselen voor taksstructuren zeer beperkt, zoals ook duidelijk blijkt uit de recente hervorming van het merkenrecht.

33. Aangezien bescherming in de vorm van het niet-ingeschreven Gemeenschapsmodel beschikbaar is voor alle ontwerpers en bedrijven in de gehele EU, is parallelle bescherming door niet-ingeschreven modellen op nationaal niveau niet nodig geacht.

37. In het kader van de hervorming van de Uniemerkerverordening (artikel 172, lid 8) is in 2016 een mechanisme ingevoerd om de opstapeling van een aanzienlijk overschot te voorkomen. In tegenstelling tot het voorstel van de Commissie, dat niet ondersteund werd door de medewetgevers, wordt met dit mechanisme echter geen uitvoering gegeven aan het beginsel van automatische ("laatste redmiddel") overdracht van een aanzienlijk structureel overschot naar de EU-begroting, hetgeen volgens de Commissie in overeenstemming zou zijn geweest met de oprichtingsverordening van het EUIPO en met de algemene beginselen van gezond begrotingsbeheer.

Zoals de Commissie ook al heeft toegelicht, zijn met de recente hervorming van het merkenrecht in de Uniemerkerordening criteria ingevoerd waarmee rekening moet worden gehouden bij de vaststelling van de hoogte van de taksen voor Uniemerken (zie overweging 39 van de Uniemerkerordening). Kostendekking kan slechts één factor zijn voor de vaststelling van taksen voor exclusieve titels van intellectuele-eigendomsrechten in de gehele EU. Hoewel wordt ingezien dat meer transparantie ten aanzien van de kostendekking belangrijk is om de doeltreffendheid van het EUIPO in zijn kernactiviteiten te beoordelen, moet ook rekening worden gehouden met andere factoren (zoals de economische waarde van het verleende intellectuele-eigendomsrecht). Gezien “het essentiële belang van de bedragen van de aan het EUIPO te betalen taksen voor de werking van het Uniemerkenstelsel en het complementaire karakter ten aanzien van de nationale merkenstelsels”, achtten de medewetgevers het passend om de bedragen van de taksen in de basis-Uniemerkerordening aan te pakken.

38. Op 10 januari 2022 hebben de Commissie en het EUIPO het nieuwe fonds voor intellectuele-eigendomsrechten voor kleine en middelgrote ondernemingen opgericht, dat voor de periode 2022-2024 over een budget van 47 miljoen EUR zal beschikken. De bijdrage van het EUIPO zal 45 miljoen EUR uit het overschot bedragen. De Commissie en het EUIPO onderzoeken ook andere financiële instrumenten om nog meer bij te dragen aan het fonds voor intellectuele-eigendomsrechten voor kmo's ten opzichte van het overschot van 2023.

39. Om ervoor te zorgen dat merkenstelsels binnen de EU op evenwichtige wijze en harmonieus naast elkaar bestaan, moet de hoogte van de respectieve taksen het economische belang van de betrokken eigendomsrechten weerspiegelen en moet die gebruikers er derhalve niet toe aanzetten om merkrechten te verkrijgen die verder gaan dan hun werkelijke belangen, d.w.z. zonder de bedoeling en de mogelijkheid om ze in de hele EU te gebruiken.

40. Bij de herziening van de structuur en de hoogte van de taksen voor Uniemerken heeft de Commissie rekening gehouden met de noodzaak dat de begroting van het EUIPO in evenwicht is, met onder meer een veilige dekking van de kosten van het Bureau voor het verrichten van zijn diensten, alsook van het gemiddelde bedrag aan taksen dat op nationaal niveau moet worden betaald voor de binnenlandse bescherming van merken.

41. Zoals de wetgever uitdrukkelijk heeft erkend in de recente hervorming van het merkenrecht, moet in het belang van een gezond financieel beheer worden voorkomen dat aanzienlijke begrotingsoverschotten van het EUIPO te groot worden (zie overweging 38 van de Uniemerkerordening).

Daarom zijn bij de hervorming van de Uniemerkerordening verscheidene wijzigingen doorgevoerd om het potentieel voor het genereren van toekomstige overschotten te beperken.

Met de recente hervorming van het merkenrecht zijn criteria vastgesteld waarmee rekening moet worden gehouden bij de vaststelling van de hoogte van de taksen voor Uniemerken (zie overweging 39 van de Uniemerkerordening).

Zoals in de vorige Max Planck-studie is vastgesteld, is de hoogte van de taksen een kwestie waarbij de wetgever daadwerkelijk over een ruime beoordelingsmarge beschikt en rekening kan houden met verschillende legitieme belangen.

Nadat de taksen voor Uniemerken in 2005 en 2009 reeds aanzienlijk zijn verlaagd, heeft de hervorming van de Uniemerkerordening van 2015 niettemin geleid tot een nieuwe aanzienlijke

verlaging, wat de bescherming van Uniemerken voor het grondgebied van 27 lidstaten zeer aantrekkelijk en concurrerend maakt in termen van kosten (850 EUR voor een Uniemerkaanvraag).

42. Zoals bepaald door de wetgever in de Uniemerkerverordening (overweging 36), heeft het opzetten van het Uniemerkenstelsel geleid tot een toename van de financiële lasten voor de centrale bureaus voor industriële eigendom en andere overheidsinstanties in de lidstaten. Derhalve werd het passend geacht ervoor te zorgen dat de lidstaten door het EUIPO ten dele worden vergoed voor de kosten die zij moeten maken voor hun bijdrage aan het verzekeren van de vlotte werking van het Uniemerkenstelsel, zonder dat dit resulteert in een begrotingstekort voor het Bureau.

Gezamenlijk antwoord op de punten 43 en 44. De vergoedingsregeling is door de wetgever vastgelegd in artikel 172, leden 4 tot en met 7, van de Uniemerkerverordening. De in artikel 172, lid 5, opgenomen kernprestatie-indicatoren (kpi's) werden door de wetgever als eerlijk, billijk en relevant beschouwd. Het gebruik van de compensatiebedragen door de lidstaten valt onder hun nationale financiële soevereiniteit.

Niettemin zal de komende evaluatie overeenkomstig artikel 210 van de Uniemerkerverordening als uitgangspunt dienen voor de Commissie om te beoordelen of en in welke mate verdere actie nodig is.

45. Zoals blijkt uit de formulering van artikel 172, lid 5, van de Uniemerkerverordening worden de kernprestatie-indicatoren in de punten a) tot en met d) van die bepaling door de wetgever beschouwd als “redelijke, billijke en relevante indicatoren”. Bovendien moest bij de instelling en de opzet van het compensatiemechanisme van artikel 172 rekening worden gehouden met de financiële soevereiniteit van de lidstaten. Daarbij is gebleken dat slechts een deel van de centrale bureaus voor industriële eigendom van de lidstaten financieel onafhankelijk is van hun nationale algemene begroting.

Antwoord op kader 2 — Beoordelingen van KPI's voor het verdelen van de compensatiebedragen zijn niet SMART

1) Het jaarlijkse aantal aanvragen voor Uniemerken in elke lidstaat werd door de wetgever relevant geacht als een weerspiegeling van het “succes” van de centrale bureaus voor industriële eigendom van de lidstaten met het bevorderen van de uitvoering van de bescherming van Uniemerken door het verstrekken van informatie als bedoeld in artikel 172, lid 4, punt b), van de Uniemerkerverordening.

2) Het jaarlijkse aantal aanvragen voor nationale merken in elke lidstaat hield volgens de wetgever verband met de door het Uniemerkenstelsel gegenereerde kosten, aangezien het nationale merkenrecht van verschillende centrale bureaus voor industriële eigendom van de lidstaten deze bureaus verplicht om ambtshalve na te gaan of er relatieve weigeringsgronden bestaan in de vorm van conflicterende oudere rechten, met inbegrip van oudere aanvragen voor en inschrijvingen van Uniemerken.

3) Het jaarlijkse aantal zaken dat bij de door de lidstaten aangewezen rechtbanken voor het Uniemerken aanhangig is gemaakt, werd door de wetgever relevant geacht als een weerspiegeling van “de kosten” die de nationale autoriteiten hebben gemaakt om bij te dragen aan de handhaving van Uniemerken als bedoeld in artikel 172, lid 4, punt c), van de Uniemerkerverordening.

4) Het jaarlijks aantal opposities en vorderingen tot nietigverklaring die door houders van een Uniemerks in elke lidstaat zijn ingesteld, werd door de wetgever relevant geacht als weerspiegeling van de extra kosten die de centrale bureaus voor industriële eigendom van de lidstaten maken voor hun bijdrage aan het verzekeren van de vlotte werking van het Uniemerkenstelsel.

47. De komende hervorming inzake geografische aanduidingen heeft tot doel alle goederen te bestrijken die zijn opgenomen in de hoofdstukken 1 tot en met 23 van de gecombineerde nomenclatuur, zoals vastgesteld bij Verordening (EEG) nr. 2658/87 van de Raad.

De Commissie beoogt in het tweede kwartaal van 2022 een voorstel op te stellen voor de uitvoering van het EU-brede systeem voor de bescherming van geografische aanduidingen van ambachtelijke en industriële producten (niet-landbouwproducten).

51. De eis dat erkende gemachtigden bevoegd zijn om natuurlijke of rechtspersonen op het gebied van merken of modellen te vertegenwoordigen voor het centrale bureau voor industriële eigendom van een lidstaat overeenkomstig artikel 120, lid 2, punt c), van de Uniemerksverordening en artikel 78, lid 4, punt c), van de verordening betreffende Gemeenschapsmodellen is het resultaat van het feit dat er geen uniform, duidelijk omschreven beroepsprofiel bestaat in de lidstaten.

54. In artikel 152 van de Uniemerksverordening is een specifiek kader voor het EUIPO vastgesteld (ter vervulling van zijn overeenkomstige taak uit hoofde van artikel 151, lid 1, punt c), van de Uniemerksverordening) om de convergentie van praktijken en instrumenten op het gebied van merken en modellen te bevorderen, in samenwerking met de centrale bureaus voor industriële eigendom in de lidstaten.

55. Bovendien mag de financiële steun van het EUIPO aan relevante samenwerkingsprojecten overeenkomstig artikel 152, lid 5, van de Uniemerksverordening niet meer bedragen dan 15 % van de jaarlijkse inkomsten van het EUIPO.

62. De komende hervorming inzake geografische aanduidingen heeft tot doel de procedures voor alle bestaande GA-sectoren op elkaar af te stemmen, met inbegrip van het verplichte gebruik van het EU-register eAmbrosia voor alle aanvragen.

65. De Commissie is op de hoogte van de vertragingen bij de goedkeuring van aanvragen voor geografische aanduidingen als gevolg van de vele factoren die de Europese Rekenkamer heeft vastgesteld. De Commissie is voornemens deze kwestie in het kader van de komende hervorming inzake geografische aanduidingen aan te pakken om de algehele responsiviteit en de tijdige behandeling van aanvragen voor geografische aanduidingen te verbeteren.

Gezamenlijk antwoord van de Commissie op de punten 66 en 67.

Bepaalde gedetailleerde regels voor de handhaving van geografische aanduidingen die betrekking hebben op specifieke kenmerken van een bepaalde sector zijn vastgesteld in afgeleide wetgeving in de sectoren wijn en gedistilleerde dranken¹. De Commissie is voornemens om bij de komende

¹ Uitvoeringsverordening (EU) 2019/34 van de Commissie van 17 oktober 2018 tot vaststelling van uitvoeringsbepalingen voor Verordening (EU) nr. 1308/2013 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft aanvragen tot bescherming van oorsprongsbenamingen, geografische aanduidingen en traditionele aanduidingen in de wijnsector, de bezwaarprocedure, wijzigingen van productdossiers, het register van beschermde namen, de

hervorming inzake geografische aanduidingen de controles op en de handhaving van geografische aanduidingen doeltreffender en meer gestandaardiseerd te maken en daarbij beter in te spelen op de specifieke behoeften van geografische aanduidingen.

68. Verordening (EU) 2017/625 werd op 14 december 2019 van kracht. De verordening is in 2019 en 2020 aangevuld met een aantal gedelegeerde handelingen en uitvoeringshandelingen met nadere bepalingen voor alle aspecten van de agro-voedselketen waarop de verordening van toepassing is. De eerste seminars over betere opleiding voor veiliger voedsel in 2020 en 2021 (met enkele onderbrekingen als gevolg van de COVID-19-pandemie) waren toegespitst op het verspreiden van kennis over de nieuwe horizontale aspecten van de verordening.

71. De Commissie is het ermeê eens dat de Unie over een degelijk EU-kader voor de handhaving van intellectuele-eigendomsrechten moet beschikken om in deze behoeften te voorzien.

72. Dankzij de richtlijn betreffende de handhaving van intellectuele-eigendomsrechten konden de nationale wetten inzake de handhaving van intellectuele-eigendomsrechten worden geharmoniseerd². De richtlijn voorziet slechts in minimale harmonisatie en biedt de lidstaten de mogelijkheid maatregelen te nemen die gunstiger zijn voor houders van rechten. Ook zijn sommige bepalingen ervan facultatief en kunnen nationale rechters verschillende uitleggingen geven (binnen de grenzen van de flexibiliteit die de richtlijn biedt).

De richtsnoeren inzake bepaalde aspecten van de richtlijn betreffende de handhaving van intellectuele-eigendomsrechten³ van 2017 waren gericht op het bevorderen van een meer consistente en doeltreffende uitlegging en toepassing en hebben inderdaad tot eerlijkere concurrentievoorwaarden geleid.

73. Zoals aangegeven in het actieplan inzake intellectuele eigendom, blijft de Commissie nauwlettend toezien op de toepassing van de richtlijn inzake de handhaving van intellectuele-eigendomsrechten teneinde doeltreffende en evenwichtige rechtsmiddelen te waarborgen. Zij werkt samen met de lidstaten en belanghebbenden om uitvoering te geven aan de richtsnoeren van de Commissie van 2017. Bovendien plant de Commissie een vervolgstudie over de toepassing van de richtlijn betreffende de handhaving van intellectuele-eigendomsrechten.

annulering van bescherming en het gebruik van symbolen, en voor Verordening (EU) nr. 1306/2013 van het Europees Parlement en de Raad wat betreft een adequaat controlesysteem.

Uitvoeringsverordening (EU) 2021/1236 van de Commissie van 12 mei 2021 tot vaststelling van uitvoeringsbepalingen voor Verordening (EU) 2019/787 van het Europees Parlement en de Raad betreffende aanvragen tot registratie van geografische aanduidingen van gedistilleerde dranken, de bezwaarprocedure, wijzigingen van productdossiers, annulering van de registratie, het gebruik van symbolen en de controle.

2 SWD(2017) 431 final, werkdocument van de diensten van de Commissie, Evaluatie, bij COM(2017) 708 final, Mededeling van de Commissie van 29 november 2017 over richtsnoeren inzake bepaalde aspecten van Richtlijn 2004/48/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende de handhaving van intellectuele-eigendomsrechten.

3 COM(2017) 708 final, Mededeling van de Commissie: Richtsnoeren van 29 november 2017 inzake bepaalde aspecten van Richtlijn 2004/48/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende de handhaving van intellectuele-eigendomsrechten.

74. Er moet worden opgemerkt dat de richtlijn betreffende de handhaving van intellectuele-eigendomsrechten, in tegenstelling tot de richtlijn inzake elektronische handel en het voorstel voor de wet inzake digitale diensten, niet voorziet in materiële bepalingen inzake de aansprakelijkheid van overtreders of tussenpersonen, noch in vrijstellingen daarvan. Bij de richtlijn betreffende de handhaving van intellectuele-eigendomsrechten worden civiel- en bestuursrechtelijke procedures en rechtsmiddelen geharmoniseerd en derhalve heeft deze richtlijn een wezenlijk ander regelgevend doel.

De (voorgestelde) wet inzake digitale diensten koppelt de verplichtingen van verschillende aanbieders van onlinetussenhandelsdiensten aan hun rol, omvang en impact in het online-ecosysteem. Bepaalde inhoudelijke verplichtingen zijn alleen beperkt tot zeer grote onlineplatforms, die door hun bereik een centrale, systemische rol hebben gekregen in het bevorderen van het publieke debat en economische transacties.

De Commissie plant een vervolgstudie over de toepassing van de richtlijn betreffende de handhaving van intellectuele-eigendomsrechten.

78. De Commissie erkent dat in Verordening (EU) nr. 608/2013 geen definitie wordt gegeven van “goederen zonder handelskarakter”, waardoor de interpretatie ervan aan de lidstaten wordt overgelaten. Het materiële intellectuele-eigendomsrecht inzake handelsmerken bepaalt dat een inbreuk alleen mogelijk is wanneer het beschermde merk in “het economische verkeer” wordt gebruikt, wat niet het geval is voor voorwerpen in de persoonlijke bagage van reizigers die uitsluitend bestemd zijn voor niet-commercieel particulier gebruik. Het materiële intellectuele-eigendomsrecht bevat geen verdere interpretatie van wat onder gebruik “in het economische verkeer” wordt verstaan, noch wordt op internationaal niveau gedefinieerd wat als niet-commercieel gebruik kan worden beschouwd.

De lidstaten hebben echter geen specifieke problemen met de interpretatie van het begrip “niet-commercieel” gebruik van goederen in persoonlijke bagage gemeld, noch met de toepassing van het genoemde artikel in de verordening.

79. De Commissie erkent dat er op EU-niveau momenteel geen formeel kader of formele controlestrategie voor risicobeheer in verband met intellectuele-eigendomsrechten bestaat. In het kader van het gemeenschappelijk kader voor risicobeheer wordt echter reeds informatie over risico's uitgewisseld.

De Commissie is het ermee eens dat de risicobeheers- en controlestrategie voor de handhaving van intellectuele-eigendomsrechten door de douane kan worden verbeterd. Het EU-douaneactieplan ter bestrijding van inbreuken op intellectuele-eigendomsrechten voor de jaren 2018-2022 bevat reeds een specifieke actie waarmee het risicobeheer in verband met intellectuele-eigendomsrechten moet worden versterkt. In dit verband is de Commissie begonnen met de ontwikkeling van een gemeenschappelijke op risicobeheer gebaseerde controlestrategie.

81. De Commissie is het ermee eens dat de toegenomen omvang van de elektronische handel de huidige definitie van kleine zendingen in Verordening (EU) nr. 608/2013 in het gedrang brengt. De Commissie overweegt daarom de drempels van de procedure voor kleine zendingen te herzien (eerst via een gedelegeerde handeling zoals bepaald in Verordening (EU) nr. 608/2013). Voor elke vasthouding in het kader van de procedure voor kleine zendingen zou dus een grotere hoeveelheid goederen kunnen worden vernietigd.

82. De Commissie erkent dat één lidstaat een specifieke inbeslagnameprocedure hanteert in plaats van de procedure voor kleine zendingen zoals gedefinieerd in Verordening (EU) nr. 608/2013. Die procedure is echter gelijkwaardig aan een strafrechtelijke procedure die ook is gebaseerd op de bevoegdheid inzake transacties die in het betrokken nationale douanewetboek is vastgesteld en is derhalve specifiek voor de nationale bevoegdheden die in die lidstaat aan de douane zijn toegekend. Als deze bevoegdheid aan alle douaneautoriteiten op het niveau van de Unie zou worden toegekend, zou gebruikmaking door alle lidstaten van een soortgelijke procedure kunnen worden onderzocht.

83. De Commissie erkent dat Verordening (EU) nr. 608/2013 de nationale douaneautoriteiten de keuze geeft om de houder van het recht al dan niet te verzoeken om vergoeding van de kosten van de vasthouding en vernietiging van goederen waarvan wordt vermoed dat zij inbreuk maken op een intellectueel-eigendomsrecht. De Commissie beschouwt het als een discretionaire bevoegdheid van de lidstaten om te kiezen voor de meest doeltreffende aanpak.

84. De Commissie is het ermee eens dat de installaties voor de vernietiging van bepaalde goederen niet noodzakelijkerwijs in alle lidstaten beschikbaar zijn, maar Verordening (EU) nr. 608/2013 (artikel 25, lid 2) voorziet in de mogelijkheid om goederen in andere lidstaten te vernietigen.

De Commissie erkent dat in de Verenigde Staten een begroting voor vernietiging en opslag wordt gegenereerd met middelen die afkomstig zijn van boetes voor daders: de kosten in verband met de opslag en vernietiging van namaakgoederen worden betaald via het verbeurdverklaringsfonds van het Amerikaanse Ministerie van Financiën. In sommige gevallen zijn andere partijen, zoals koeriersdiensten, overeengekomen de kosten in verband met de vernietiging van vermoedelijk nagemaakte goederen voor hun rekening te nemen. De invoering van een dergelijk systeem in de EU zou niet alleen EU-brede boetes voor de handel in goederen die inbreuk maken op intellectuele-eigendomsrechten vereisen, maar ook specifieke maatregelen, zoals de verbeurdverklaring van vermogensbestanddelen die in het kader van het Amerikaanse systeem van toepassing is. De mogelijkheid om op EU-niveau een vergelijkbaar systeem in te voeren moet vooraf worden beoordeeld.

87. Met betrekking tot de materiële wetgeving inzake intellectuele eigendom heeft de Commissie tweemaal, in 2003 en 2005, voorgesteld om het materiële strafrecht inzake intellectuele eigendom te harmoniseren, maar er kon geen overeenstemming over een tekst worden bereikt. In de conclusies van de Raad over intellectuele eigendom van 18 juni 2021 achtte de Raad het noodzakelijk “na te denken over de preventie van en strijd tegen criminele inbreuken op intellectuele-eigendomsrechten [...] en [...] het verband met internationale economische en financiële criminaliteit, en tevens over de vraag of de juridische verschillen tussen de strafrechtelijke kaders van de lidstaten, de mogelijke lacunes in het strafrecht en de strafvervolging en de juridische en praktische obstakels voor grensoverschrijdende samenwerking in de EU in kaart moeten worden gebracht”.

De Commissie bespreekt momenteel met de lidstaten de douanesancties waarin de nationale douanewetten voorzien indien de houder van de goederen of de aangever de douanewetgeving niet naleeft.

88. De Commissie erkent de verschillende praktijken van de lidstaten bij het melden van vasthoudingen in COPIS (EU-breed informatiesysteem ter bestrijding van namaak en piraterij) (verschillende termijnen). Aangezien COPIS een databank voor statistische doeleinden is, heeft dit

verschil geen gevolgen voor het risicobeheer. De Commissie begrijpt echter dat een meer gemeenschappelijke aanpak zou helpen bij de voorbereiding van melding op EU-niveau. De Commissie zal zich daarom met de lidstaten blijven inspannen om ervoor te zorgen dat een gemeenschappelijke meldingspraktijk wordt gevolgd met betrekking tot een uiterste termijn. Dit kan ook worden behandeld in het kader van de evaluatie van de uitvoering van Verordening (EU) nr. 608/2013.

89. De Commissie deelt de constatering van de Europese Rekenkamer dat de lidstaten de mogelijkheid die wordt geboden door de gedeelde interface tussen COPIS en AFIS (het antifraude-informatiesysteem van het Europees Bureau voor fraudebestrijding (OLAF)) niet ten volle benutten.

90. De Commissie blijft ernaar streven bepalingen inzake wederzijdse administratieve bijstand, die het mogelijk maken om informatie uit te wisselen, op te nemen in de bilaterale handelsovereenkomsten waarover zij namens de Unie onderhandelt.

92. a) De Commissie heeft dezelfde constatering als de Europese Rekenkamer gedaan. De kwestie van drempels voor interventie door de douane zal worden behandeld bij de evaluatie van de uitvoering van Verordening (EU) nr. 608/2013.

b) De Commissie is het ermee eens dat die niet in overeenstemming zijn met de vereisten van Verordening (EU) nr. 608/2013. De Commissie is voornemens de verplichtingen van de lidstaten te benadrukken tijdens de lopende ondersteunende bezoeken over de uitvoering van Verordening (EU) nr. 608/2013 in de 27 lidstaten, en in het kader van de groep douanedeskundigen — afdeling intellectuele-eigendomsrechten.

c) De Commissie stelt met spijt vast dat sommige lidstaten de gegevens niet invoeren in CIS+.

d) Zie het antwoord van de Commissie op punt 88.

93. De Commissie werkt momenteel aan een controlestrategie op basis van risicobeheer in verband met intellectuele-eigendomsrechten die moet helpen de douanecontroles in alle lidstaten te verbeteren.

CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN (punt 94-101)

Antwoorden van de Commissie:

95. De Commissie bereidt de herziening van de wetgeving inzake modellen voor om deze te moderniseren en verder te harmoniseren. Om betere concurrentievoorwaarden voor bedrijven in de EU tot stand te brengen en de complementariteit en interoperabiliteit tussen de systemen voor modellen op nationaal en EU-niveau te versterken, moet verdere harmonisatie ook betrekking hebben op de belangrijkste aspecten van procedures, zoals die ook zijn opgenomen in de recente hervorming van het merkenrecht.

De Commissie werkt ook aan een voorstel voor een EU-systeem ter bescherming van de geografische aanduiding van ambachtelijke en industriële producten (zogenoemde niet-landbouwproducten).

96. De Commissie plant een evaluatie van Verordening (EU) nr. 608/2013, waarbij zij onder meer zal nagaan of bepaalde elementen van de verordening moeten worden herzien, zoals de definitie van kleine zendingen en de invoering van interventiedrempels voor de handhaving van intellectuele-eigendomsrechten door de douane. Daarnaast werkt de Commissie momenteel aan een risicostrategie inzake intellectuele-eigendomsrechten.

Aanbeveling 1 — Vervolledig de EU-regelgevingskaders inzake IER en actualiseer deze

a) De Commissie aanvaardt de aanbevelingen. De Commissie beoogt in het tweede kwartaal van 2022 een voorstel op te stellen voor de uitvoering van het EU-brede systeem voor de bescherming van geografische aanduidingen van ambachtelijke en industriële producten (niet-landbouwproducten). De Commissie kan in dit stadium echter geen toezeggingen doen over de inhoud van toekomstige wetgevingsvoorstellen.

b) De Commissie aanvaardt de aanbeveling. De komende herziening van de EU-wetgeving inzake de bescherming van modellen heeft tot doel het toepassingsgebied van modelrechten af te stemmen op de hervorming van het Uniemerkenstelsel, zodat ook namaakgoederen waarvoor modellen zijn gebruikt en die via de EU worden doorgevoerd erin opgenomen worden. De Commissie kan in dit stadium echter geen toezeggingen doen over de inhoud van toekomstige wetgevingsvoorstellen.

De Commissie aanvaardt de aanbeveling betreffende de invoering van interventiedrempels voor de handhaving van intellectuele-eigendomsrechten door de douane. Dit zal worden behandeld in het kader van de evaluatie van Verordening (EU) nr. 608/2013, waarbij ook de particuliere belanghebbenden zullen worden geraadpleegd, die uiteindelijk hoofdzakelijk belang hebben bij de vaststelling van dergelijke drempels.

De Commissie aanvaardt de aanbeveling betreffende de uitbreiding van de definitie van kleine zendingen. Door de grote toename van het aantal postzendingen en zendingen via koeriersdiensten kan het nodig zijn de definitie aan te passen om een efficiënte handhaving door de douane te vergemakkelijken. De Commissie overweegt in de eerste plaats de drempels van de procedure voor kleine zendingen te herzien (door een gedelegeerde handeling zoals bepaald in Verordening (EU) nr. 608/2013 voor te stellen). Bij de evaluatie van Verordening (EU) nr. 608/2013 zal ook worden nagegaan of de definitie van kleine zending grondiger moet worden herzien.

97. De Commissie verwijst naar haar antwoorden op de punten 37 en 42.

Aanbeveling 2 — Beoordeel de bestuursregelingen en de methodologie voor de vaststelling van taksen

De Commissie aanvaardt de aanbeveling.

De structuur en het bestuur van het EUIPO zijn in sterke mate afgestemd op de gemeenschappelijke aanpak voor gedecentraliseerde agentschappen van 2012.

De evaluatie op basis van artikel 210 van de Uniemerkverordening omvat de beoordeling van de resultaten, de doelmatigheid en de efficiëntie van het Bureau en zijn werkmethoden. De Commissie

zal de evaluatie gebruiken om aanvullende inzichten te verkrijgen en de mogelijkheid van verdere actie op het gebied van de verantwoordingsplicht te onderzoeken.

99. Bij de beoogde evaluatie op basis van artikel 210 van de Uniemarkverordening zal het rechtskader voor de samenwerking tussen het Bureau en de bureaus voor industriële eigendom van de lidstaten worden herzien.

Aanbeveling 3 — Verbeter de financierings-, controle- en evaluatiesystemen

De Commissie neemt er nota van dat deze aanbeveling is gericht tot het EUIPO.

100. Bij de komende hervorming inzake geografische aanduidingen is de Commissie voornemens zich te concentreren op een aantal essentiële elementen van de werking van het systeem voor geografische aanduidingen, zoals de bescherming van geografische aanduidingen, ook op internet; de positie van producenten versterken; het op elkaar afstemmen en vereenvoudigen van de procedures om de algehele responsiviteit en de tijdige behandeling van aanvragen voor geografische aanduidingen te verbeteren; en het efficiënter maken van de controles op en de handhaving van geografische aanduidingen.

Aanbeveling 4 — Verbeter de EU-systemen voor geografische aanduidingen

De Commissie aanvaardt de aanbeveling.

101. De Commissie is het ermee eens dat de Unie over een degelijk EU-kader voor de handhaving van intellectuele-eigendomsrechten moet beschikken.

Het EU-kader voor de handhaving van intellectuele-eigendomsrechten heeft niet alleen betrekking op de Commissie, maar ook op de lidstaten. De lidstaten moeten niet alleen verdachte goederen kunnen vasthouden, maar er moet ook worden nagegaan of zij de bevoegdheid kunnen krijgen om de goederen die zij zelf als inbreukmakend beschouwen direct te vernietigen.

De installaties voor de vernietiging van bepaalde goederen zijn niet noodzakelijkerwijs in alle lidstaten beschikbaar, hoewel Verordening (EU) nr. 608/2013 (artikel 25, lid 2) voorziet in de mogelijkheid om goederen in andere lidstaten te vernietigen.

De kwestie van aansprakelijkheid en verantwoordelijkheid voor het vasthouden en vernietigen van goederen kan opnieuw worden beoordeeld.

Aanbeveling 5 — Verbeter het kader voor handhaving van IER

a) De Commissie aanvaardt de aanbeveling. De Commissie werkt momenteel aan een dergelijke strategie, die deel moet uitmaken van de nieuwe strategie voor douanericobehoor.

b) De Commissie aanvaardt de aanbeveling om beter toe te zien op de uitvoering van de richtlijn betreffende de handhaving van intellectuele-eigendomsrechten.

Naast de geplande follow-upstudie over de toepassing van de richtlijn betreffende de handhaving van intellectuele-eigendomsrechten en de bijdrage aan de EU-toolbox tegen namaak, blijft de Commissie nauwlettend toezien op de toepassing van de richtlijn betreffende de handhaving van intellectuele-eigendomsrechten teneinde doeltreffende en evenwichtige rechtsmiddelen te waarborgen na de publicatie van de evaluatie van de werking van de richtlijn betreffende de handhaving van intellectuele-eigendomsrechten in 2017. Zij werkt samen met de lidstaten en belanghebbenden om beter toe te zien op de uitvoering van de richtlijn betreffende de handhaving van intellectuele-eigendomsrechten en om uitvoering te geven aan de richtsnoeren van de Commissie, bijvoorbeeld om ervoor te zorgen dat, indien aan alle voorwaarden is voldaan, rechterlijke bevelen in de lidstaten uniform en doelmatig worden uitgevoerd.

De Commissie en het EUIPO-waarnemingscentrum zullen de mogelijkheid onderzoeken om gericht toe te zien op de uitvoering van de richtlijn betreffende de handhaving van intellectuele-eigendomsrechten in verband met nationale jurisprudentie, voortbouwend op de jurisprudentiedatabank eSearch van het EUIPO.

De Commissie aanvaardt de aanbeveling om beter toe te zien op de handhaving door de douane in de lidstaten. De Commissie heeft dit reeds gedeeltelijk uitgevoerd door middel van een reeks ondersteunende bezoeken over de uitvoering van Verordening (EU) nr. 608/2013 in de 27 lidstaten, die in 2022 zal worden afgerond. Op basis van de resultaten kan de Commissie overwegen meer toezicht op bepaalde lidstaten te houden, die na 2023 kan worden voltooid.

c) De Commissie aanvaardt de aanbeveling. De Commissie heeft de lidstaten reeds verzocht hun gegevens over vasthoudingen binnen een specifieke termijn in de databank COPIS te melden (in het kader van de groep douanedeskundigen – afdeling intellectuele-eigendomsrechten). Dit zal ook aan bod komen in de evaluatie van Verordening (EU) nr. 608/2013, om na te gaan of deze standaardisering in de wetgeving terug te vinden moet zijn.